



**ELIZABETH  
ASTONOVÁ**



**Příbuzní  
pana Darcyho**

LEDA





# 1

„Ale oni se nesmějí vzít! To je nemožné. Naprosto vyloučeno. To nedovolím.“

Biskup, momentálně umlčen vehemencí slov lorda Diggoryho, se upřeně zahleděl na svého souseda, a v té chvíli nevěděl, jestli je víc zděšen myšlenkou na ztrátu přátelství vlivného a zámožného muže, nebo má pocítit nevoli nad pošetilostí své mladší dcery.

Oba muži byli usazeni v hlubokých kožených křeslech v knihovně panského domu Diggoryových, což bylo okázalé venkovské sídlo pamatující královnu Alžbětu, kterému dodala nádech modernosti pozdější ušlechtilá klasicistní fasáda a právě tato knihovna, která byla přetvořena ve stylu architekta Adama.

Tyto renovace byly dílem matky sira Rogera a současně lady Diggoryové; pokud šlo o něho, lord Diggory byl dokonale spokojen s domem i ostatními nemovitostmi tak, jak vypadaly po celé generace dřívějších Diggoryů, kteří nyní odpočívali ve vyrovnaných řadách v diggoryovské kryptě blízkého kostela.

Kostela, který se podle jeho názoru, doprovázeného bušením pěstí do područky křesla, nikdy nestane dějištěm svatebního obřadu jeho syna a dcery biskupa Collinse.

Biskup se konečně zmohl na slovo. „Ne, na to nesmí nikdo ani pomyslet.“ Takový svazek nelze podporovat! Ale není možné, že sir Roger přikládá dávnému přátelství až

příliš velkou váhu? Anthony Diggory a Eliza se znají několik let a často bývali pospolu. Podle jeho názoru však nejde o nic víc než o náklonnost podobnou vztahu mezi bratrem a sestrou.

„Protože jste blázen, biskupe.“ Sir Roger choval náležitý respekt vůči osobám duchovního stavu, ale pokud šlo o jeho rodinu a ambice jeho dětí, tyto požadavky zdaleka převažovaly nad potřebou zdvořilého chování k nějakému muži jen proto, že náhodou nosí biskupský ornát. Duchovní – neduchovní, měl by být bystřejší. „Slečna Eliza možná dělala na Anthonyho zamilované oči, když odcházel na studia do Oxfordu. To nic neznamená, ale dělá mi starost, jak se chová teď, když se Anthony vrátil. Dělá to starost i jeho matce. A mělo by to dělat starost i vám.“

Biskup Collins se zavrtěl v křesle, které pod ním zavržalo, až pes ležící u krbu zvedl hlavu a podíval se na něho. Tím pohledem jako by říkal: Měj se na pozoru, biskupe.

Zamilované oči! Co že to Eliza dělala za zády svých rodičů? Že se musel dožít toho, aby někdo takhle mluvil o jeho dceři. „Nemám v úmyslu omlouvat chování své dcery, jestli je to tak, jak tvrdíte –“

„Ovšemže je, jinak bych to neříkal.“

„Ale Anthony snad nemůže být zcela... Je starší než ona a –“

„Pche! Starší o rok a půl, to nestojí za řeč!“

„Má větší životní zkušenosti, a určitě –“

„Naznačujete snad, že se můj syn snaží získat náklonnost vaší dcery nečestným způsobem? Tvrdíte o něm, že je svůdce, pane? Nebo dokonce prostopášník?“

Sir Roger byl statný muž a jeho jindy zdravě červený obličej začal znepokojivě rudnout; vypadalo to, že by ho mohla ranit mrtvice. Biskup se ho jal honem ujišťovat,

že nic takového zdaleka neměl na mysli. „Eliza je mladá, vlastně mladší na svůj věk. A má sklony k impulzivnímu chování –“

„Sklony k impulzivnosti se z ní měly vyhnat pevnou rukou ještě v dětském věku.“

„Já chci jen říct, že veselý temperament a nevinnost by se neměly mylně považovat za něco horšího.“

Sir Roger se na biskupa zaškaredil zpod ježatého obočí. „Já si nelibuji v tom, že bych se dopouštěl omylů. Omyly, pane, jsou na straně vaší dcery, která si dovolila klást nástrahy mému synovi, a rovněž na vaší straně, že jste si toho nevšiml a neučinil tomu okamžitou přítrž.“

„Promluvím s ní, hned jak se ocitneme doma, a ujišťuji vás, že jí dám pocítit plnou váhu otcovského hněvu a zklamání.“

Lord Diggory zabručel. „To je všechno moc hezké, ale teď bude nutné zajistit, aby se nemohli vídat.“

„Myslíte, že by Anthony měl na nějaký čas někam odjet?“

„Anthony? To ne. Proč bych ho měl vyhánět z domu právě teď, kdy by se měl naučit, jak spravovat panství. Ne, ne, to vůbec nemám na mysli. Odjet musí Eliza. Pošlete ji někam pryč. Pošlete ji do Derbyshiru, k těm jejím nóbl známým, ať pobude u Darcyových.“

Poslat Elizu do Pemberley? To byla lákavá myšlenka, byl by to jednoduchý způsob, jak tu nesnáz vyřešit – ale jak by tento krok ospravedlnil před svou dcerou nebo manželkou? Dcery pana Darcyho jsou už dávno z domu, všechny vdané za toho či onoho – pan Collins si dal záležet na tom, aby znal veškeré tajnosti rodiny Darcyových. Uvědomil si, že pán a paní Darcyovi momentálně v Derbyshiru nejsou. Jsou opět v zahraničí s nějakým vládním posláním, tentokrát v Rakousku. Elize by se nechtělo odjet

do Derbyshiru, aby tam pobývala se dvěma nejmladšími synovci, sotva víc než chlapci, to bylo jisté.

Sir Roger vstal, povytáhl si kalhoty nad překypující pás a přihodil poleno do krbu. „Dohlédněte na to, biskupe. Promluvte se svou manželkou, ať pochopí, že je to nutné. Ale teď se musíme vrátit k ostatním, aby se nedivili, co jsme tady v knihovně vyřizovali tak důležitého. Řekneme jim, že jsme projednávali nějaké církevní záležitosti, to zaráží jejich dotazy. Ha!“

Tentokrát se na večeři u Diggoryových sešla velká společnost, neboť sir Roger a jeho paní si rádi zvali hosty a udržovali dobré vztahy s většinou majitelů okolních sídel. Jelo se dobře, protože na cestu svítil měsíc v úplňku, kuchař Diggoryových vařil jídla, která lahodila chuti Yorkshirských, a sklep sira Rogera byl vyhlášený; jeho pozvání k večeři nikdo nikdy neodmítl.

V biskupově kočáru se usadila společnost z Riponu. Biskupa Collinse a paní Collinsovou doprovázely jejich dvě dcery: jedenadvacetiletá Charlotta a Eliza, která právě oslavila dvacáté narozeniny. Vedle nich se ještě vmáčkla majestátní lady Grandpointová, teta paní Collinsové, která u nich dlela na návštěvě po návratu z léčení v lázních Harrogate. Biskup se vydal na cestu v nejlepším rozmaru, s pocitem, že vznešená příbuzná v rodině ještě posiluje jeho důležitost; avšak teď, na zpáteční cestě, upadl do zasmušilého mlčení.

Kočár projel impozantní bránou na příjezdovou cestu a přede dveřmi paláce elegantně zastavil. V této chvíli si biskup obvykle spokojeně oddychl. Jako muž nevelkého intelektu a nevelkého porozumění pociťoval mimořádné uspokojení nad svým osudem. V církevní hierarchii udělal velkou kariéru a dostal se mnohem výš, než mohl kdy doufat, a až do minulého týdne by si troufal tvrdit, že

v celém království není žádný duchovní, který by byl se svým životem spokojenější.

Dnes večer se však nedostavilo ono dlouhé biskupské oddechnutí, hrud' pod purpurovým kabátcem se nena-  
dmula, chybělo i blahosklonné pokynutí kočímu a čeka-  
jícím majordomovi.

„Dneska nějak není naložený,“ poznamenal kočí k pod-  
konímu, když seskočil z kozlíku.

Podkoní, který svižně a obratně vypráhl koně z kočá-  
ru, na chvíli přestal jednoho z nich hřebelcovat. „Veče-  
řeli u Diggoryových, že jo? Zeman je vzteklý, když zjis-  
til, že pan Anthony se zakoukal do naší slečny Elizy. Asi si  
o tom něco řekli.“ Plácl koně po širokém zadku, aby do-  
dal svým slovům důrazu.

„To by byla pro ni dobrá partie, jednoho krásného dne  
by z ní byla lady Diggoryová.“

„K tomu nedojde, mamá pana Anthonyho s ním má ji-  
né plány, uvidíš.“

Ani jedna z dívek nevěnovala otcově zasmušilosti nej-  
menší pozornost. Kdyby se nad ní Eliza zamyslela, muse-  
la by si lámat hlavu nad tím, proč je otec po tak příjem-  
ném večeru a nemalém množství vypitého vína tak nevrlý,  
proč jeho zarudlá tvář vypovídá spíš o zlosti než o dobré  
náladě. Elize bylo ve skutečnosti jedno, jak někdo vypa-  
dá nebo jak se cítí, jelikož o nic a o nikoho kromě sebe se  
nikdy nestarala.

Na tu večeri se nesmírně těšila, kochala se příjemnými  
představami o hodinách strávených v Anthonyho společ-  
nosti. Anthony to jistě zařídí tak, aby u večere seděli ved-  
le sebe, a po večeri bude patrně tanec. Sir Roger rád viděl,  
když se mladí lidé bavili, a guvernantka Marie Diggoryo-  
vé výtečně ovládala jak valčík, tak lidové tance.

Dokud se Eliza neocitla ve vstupní hale, kde byla shromážděná celá společnost, vůbec ji nenapadlo, že tam Anthony snad nebude. Jakmile udělala před lady Diggorovou pukrle a pozdravila se s ostatními, které všechny znala, rozhlédla se kolem, jestli se Anthony neskrývá někde ve stínu.

Ale nebyl tam. Sir Roger klidně, ale tak, aby to Eliza slyšela, sdělil paní Collinsové, že Anthony je na pár dní pryč na statku v Udallu, kde musí místo otce zařídit pár věcí. Aby odtamtud přijel na večeri, to je přece jen moc daleko, i když původně to měl v plánu.

„Ne, ne, řekl jsem mu. Nebude tu nikdo, s kým by se neviděl, dokud vydrží pěkné počasí, a on přece nepojede dvacet mil tam a zase zpátky jen kvůli večeri, kterou doma pořádá otec. Jsem si jistý, že už si tam našel pár mladíků, s nimiž si rozumí a s nimiž může strávit příjemný večer. Přece není nutné, aby mladý muž seděl doma o samotě, když je práce hotová.“

Všechno to bylo řečeno veselým a rozmarným tónem, ale Eliza si uvědomovala, že ji sir Roger sleduje bedlivě a s nelibostí. Otočila se a zjistila, že vedle ní stojí Charlotta.

„Ty ses chystala celý večer flirtovat,“ řekla jí sestra. „A teď se tváříš, jako by ses ocitla v té neprotivnější společnosti.“

Elize přišlo k neuvěření, že Charlotta může být tak slepá. Kdyby ji neznala tak dobře, řekla by, že je zlomyslná, jenže Charlotta nikdy není zlomyslná. Jiných lidí si všimla tak málo a stěží brala na vědomí starosti druhých, že potřebu ani touhu být zlomyslná nepocítovala. Bylo zřejmé, že nemá představu o tom, jak to mezi Elizou a Anthonym doopravdy je; což bylo jen dobře, protože jinak by považovala za svou povinnost se o tom zmínit mamá,

a z toho by mohly být jen nepříjemnosti. Ne, z toho by určitě byla nepříjemnost, a ona i Anthony si dávali velký pozor, byli nesmírně prozíraví a tolik se snažili, aby udrželi v tajnosti své vzrůstající potěšení ze vzájemné společnosti, že by bylo hrozné, kdyby to mělo takhle vyjít najevo.

Když se Eliza před pouhými několika týdny Anthonymu smála a řekla svým zvláštním, zastřeným hlasem: „Že jste v tom Oxfordu ale vyrostl, pane Diggory,“ a on, místo aby to vehementně popřel, se na ni dlouze zadíval, pak ji sevřel v náručí a vtiskl jí polibek ani trochu bratrský, od té chvíle se jí změnil svět.

Východ slunce doprovázela nádhera, jaké si dosud nevíšimla. Krajina, která se začínala zelenat v předzvěsti jara, byla plná života. Matka připadala Elize jako vtělená laskavost, a dokonce i vůči otci začala být tolerantní, místo co by si každodenně musela připomínat, že je třeba brát ho takového, jaký je, a že se nesluší, aby svého papá posuzovala.

Latentní zatrpkllost, doprovázející její dospívání a pramenící z vědomí, že ani jeden z rodičů ji nemá nijak zvlášť v oblibě, pominula, a stejně tak ji úplně přestaly trápit drobné nesnáze a ústrky. Už ji nedráždilo, že jejímu bratrovi všechno tak dlouho trvá, a všechny úkoly plnila v dobré náladě; ať sypala zrní slepicím a sbírala vejce, smála se, když viděla, jak se slípky hašteří, strkají a perou o sousto, klidné chvíle trávil v komoře, kde se sušily byliny, a dokonce se pustila do vyšívání, které jí už tolik nepřipadalo jako nevděčná práce, protože mohla při každém stehu myslet na Anthonyho.

Byla poprvé zamilovaná, pokud by nepočítala rané vášnivé poblouznění pro prince Leopolda, kterého kdysi z dálky zahlédla, když byla jako dítě v Londýně. A také



Anthony jí tvrdil, že je jeho první láska, i když racionálnější já Elize napovídalo, že po třech letech strávených na univerzitě a při jeho častých výletech do Londýna je to hodně nepravděpodobné.

„Ale to není totéž,“ protestoval Anthony, když něco takového naznačila. „Nikdy jsem nebyl doopravdy zamilovaný, dosud jsem necítil to, co teď. Každý den je pro mě naplněn jasem jen proto, že existuješ! Sám tomu nerozumím. Čím to, že jsi tak krásná a stala ses tak drahou mému srdci? Jak to, že jsem si toho dříve nevšiml?“

Jestli o ní tvrdí, že je krásná, určitě je do ní zamilovaný. Eliza si o svém vzhledu nedělala žádné iluze. Její obličej byl celkem hezký, i postavu měla pěknou, ale vedle Charlotty, která byla den ode dne krásnější, si připadala jako hotová nicka.

„Charlotta nemá tvoje nádherné oči,“ řekl Anthony a políbil Elizu na víčka, aby podpořil své tvrzení.

Což byl nesmysl; Charlottiny oči byly pozoruhodně velké a lesklé.

„Možná by se líbily nějakému malíři,“ řekl Anthony. „Ale mně ne, protože jí nezáří jako tobě a nedělají se jí kolem nich vrásky, když se usmívá. Tedy,“ dodal, „ne že by se Charlotta usmívala nějak moc často.“

„Charlotta má okouzující úsměv.“

„Možná, ale má také srdce? Ano, já vím, vezme si nějakého začínajícího faráře a veškerá ta její dokonalost přijde vniveč.“

Což je patrně pravda, uvědomila si Eliza. Kdo jiný by si asi tak Charlottu vzal? Vzhledem k tomu, že věno má skromné a nepochází z nijak význačné rodiny, bude ráda, když vzbudí pozornost nějakého mladého duchovního, který ještě ke všemu nebude možná ani hezký. A v nejbližším okolí není moc mladých mužů, kteří by přicházeli

v úvahu, takže její vyhlídky nejsou moc dobré. Eliziny ovšem také ne, a když si s přítelkyněmi povídaly o místních mladících, musely s povzdechem konstatovat, že je to beznadějně, protože pokud je jejich matinky nevezmou do Yorku nebo do Harrogate na nějaké zábavy, nebo ještě líp na celou společenskou sezonu do Londýna, jak si mají najít vhodného manžela?

Ale že by se Eliza a Charlotta dostaly do Yorku nebo Harrogate na nějaký bál nebo večírek, nepřipadalo v úvahu. Pan Collins zásadně nesouhlasil s frivolností v jakékoli podobě, a ačkoliv Eliza věděla, že se ho manželka snažila přesvědčit, že děvčata potřebují tak říkajíc roztáhnout křídla, mají-li se seznámit s nějakými vhodnými mladíky, vždycky byl proti. Jeho dcery si najdou manžely doma, tady v Riponu, mezi svobodnými duchovními, kteří sem jezdili nebo byli přímo posláni, aby v diecézi působili.

A teď se stal ten zázrak, že se Eliza zamilovala do Anthonyho, a on byl také po uši zamilovaný do ní. A ke všemu se zjevila teta Grandpointová jako pohádková víla a přála si, ba přímo vyžadovala, aby mohla vzít Charlottu do Londýna. Všechno se v dobré obrací jako potvrzení názoru, že člověk nikdy neví, jaké příjemné překvapení na něj čeká za nejbližším rohem.

Lady Grandpointová byla zdaleka nejvznešenější členkou jejich rodiny. Byla to sestra matky paní Collinsové, lady Lucasové, a jako hodně mladá se provdala za jistého slušného mladíka, který však neměl žádné zvláštní postavení ani majetek. Později ovdověla a stala se z ní opravdová krasavice – „Byla jsem hodně podobná Charlottě, když jsem byla v jejím věku,“ říkávala samolibě – a podruhé se nečekaně dobře vdala, vlastně mnohem líp, než kdy mohla doufat; při jednom výletu do Bathu se seznámila se znamenitým šlechticem, který se do ní zamiloval. Žádné děti

neměli; mladší Charlotta byla její kmotřenkou a díky tomuto výletu do Yorkshiru se měl uskutečnit plán, který tanul lady Grandpointové už dlouho na mysli.

„Nebyla jsem si jistá, jestli to bude laskavé, dokud jsem neviděla Charlottu, když je teď velká,“ řekla paní Collinsové. „Pro dívku, která nic nemá – ani původ, ani peníze, ani krásu –, je londýnská sezona hodně krutá záležitost. Ale jak je nebe nade mnou, to děvče je pravý diamant, úžasná krasavice! S takovým vzhledem by bylo divné, kdyby někoho nezaujala. A když se bude s námi pohybovat ve vyšších kruzích, bude mít vždycky příležitost zazářit v nejlepší společnosti.“

Lady Grandpointová ovšem nepočítala s biskupem. Ten si nepřál, aby jeho milovaná Charlotta odjela do Londýna, kde by se mohla stát kořistí kdejakých dobrodruhů.

„Dobrodruhů? Nikoli pod mou střechou, biskupe, to vám mohu zaručit,“ řekla lady Grandpointová, zvedla obočí a z vysoka na něho upřela pohled.

Biskup Collins nemohl dát svůj souhlas. Jeho dcery byly vychovány jako střízlivá, příčinnivá stvoření, a jednou se z nich stanou dobré manželky snaživých, vážných duchovních; budou stejné, jako byla jejich matka. Charlotta je vážná dívka a její myšlenky jsou povzneseny nad tanec a večírky a celou tu pošetilost Londýna, který znamená pro každou mladou ženu nebezpečí. Pravda, její věno je nevelké, a proto se musí vynaložit veškeré úsilí, aby jí našli vhodného manžela, ale jakmile bude biskupovi patřit longbournský statek, bude schopen své dcery zaopatřit lépe.

„Eliza ať se klidně vdá za nějakého snaživého duchovního, jestli o ni některý bude stát; mám dojem, že to děvče je tvrdohlavé, biskupe. Ale Charlottina krása znamená příležitost, nejen pro ni, nýbrž pro celou rodinu.“

Biskup Collins si dovilil nesouhlasit, protože on sám přece ví, co je pro ženy z jeho rodiny nejlepší.

Jeho syn Charles mu přispěchal na pomoc. „To by znamenalo výlohy, madame,“ řekl své vznešené tetě. „Na londýnskou sezonu, jakkoli skromnou, nemůže dívka v Charlottině situaci ani pomyslet.“

„Situace se může změnit,“ odpověděla lady Grandpoinťová s ledovým opovržením.